

Sygn. akt IV R C 1049/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Sobiech

Protokolant: Kamil Walendziak

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 roku w Gdańsku

na rozprawie sprawy

z powództwa M. L. (1)

przeciwko J. L.

o obniżenie alimentów

1. oddała powództwo,
2. kosztami postępowania obciąża powoda, uznając je za uiszczone w całości.

Sygn. akt IV RC 1049/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 grudnia 2014 roku powód M. L. (1) wystąpił przeciwko pozwanej J. L. o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 11.10.2012 roku w sprawie o sygn. akt II C 2017/12 z kwoty po 1000 zł do kwoty po 600 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podał, że po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Gdańsku sytuacja rodzinna i finansowa powoda oraz pozwanej uległy radykalnej zmianie. Sytuacja powoda się pogorszyła, gdyż obniżyło się jego wynagrodzenie. Powód w ramach redukcji kosztów otrzymał wynagrodzenie zaszeregowane w niższej stawce od dnia 01.09.2014 r. Upřednio powód otrzymywał wynagrodzenie wysokości 3200 zł, zaś obecnie 2200 zł miesięcznie. Powód nie posiada innych dochodów. Powód założył nową rodzinę wspólnie z żoną R. L. zamieszkują w mieszkaniu żony. Koszty eksploatacji mieszkania wynoszą: 558 zł czynsz, 110 zł energia elektryczna, 60 zł gaz, 120 zł telewizja i internet, 90 zł bilet miesięczny, 20 zł (...) za mieszkanie, 24 zł (...) osobiste, 30 zł kultura.

Mieszkanie stanowiące wspólny majątek stron nadal pozostaje w dyspozycji pozwanej i nadal nie doszło do rozliczenia majątku wspólnego stron. Wraz z pozwaną zamieszkują pracująca córka i syn.

Pomimo jak najlepszej woli powód nie jest w stanie obecnie płacić alimentów na rzecz byłej żony w dotychczasowej wysokości. Spowodowane jest to również koniecznością ponoszenia przez powoda znacznych wydatków związanych z przyczynianiem się do ponoszenia kosztów utrzymania mieszkania, gdyż powód się wyprowadził z mieszkania wspólnego stron, a nadto powód zobligowany jest do przyczyniania się do utrzymania rodziny, którą założył.

Pozwana J. L. wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny w sprawie:

Wyrokiem z dnia 11 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt II C 2017/12 Sąd Okręgowy w Gdańsku rozwiązał związek małżeński J. i M. L. (1) z winy pozwanego. Zasadził na rzecz powódki J. L. tytułem alimentów kwotę po 1000 zł miesięcznie. Sąd Okręgowy w Gdańsku orzekł o eksmisji pozwanego M. L. (1) z mieszkania położonego w G. przy ul. (...).

Na dzień wydania orzeczenia w sprawie o rozwód J. L. miała 43 lata i od dziewięciu lat chorowała na rdzeniowy zanik mięśni z niedowładem wiotkim czterech kończyn. Była uznana za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym na stałe. Otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny oraz rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w łącznej wysokości 1075 zł.

Wraz z J. L. mieszkał syn, córka i jej mąż. Córka z mężem miała się niebawem wyprowadzić. Mieszkanie o powierzchni ok. 62 m² należało do J., M. L. (1) oraz do matki i ciotki J. L..

J. L. zażywała leki przeciwbólowe, przeciwzapalne, depresyjne które kosztowały ok. 150 zł. J. L. leczyła się na depresję lękową. W kwietniu 2012 roku podjęła próbę samobójczą, z uwagi na sytuację rodzinną.

Opłaty związane z użytkowaniem mieszkania wynosiły: podatek 146 zł rocznie, ogrzewanie 2500-3000 zł za okres grzewczy, ubezpieczenie nieruchomości 160 zł rocznie, telewizja i internet 100 zł, gaz 60 zł, energia 195 zł, woda 180 zł. Od syna, córki i zięcia J. L. otrzymywała łącznie 1600 zł miesięcznie. M. L. (1) nie partycypował w kosztach mieszkania, którego był współwłaścicielem. Na koszty utrzymania J. L. składały się następujące wydatki: wyżywienie 700 zł, obuwiu ortopedyczne 400 zł rocznie, środki czystości 100 zł, odzież 50 zł, fryzjer 15 zł.

M. L. (1) miał 47 lat, z zawodu był technologiem drewna, pracował jako nauczyciel zawodu i zarabiał łącznie 3160 zł miesięcznie wraz z dodatkami, nadgodzinami. Zdarzało się, że pracował także na podstawie umowy zlecenia w charakterze nauczyciela. W 2011 roku zarobił dodatkowo 300 zł miesięcznie, w 2012 roku zarobił dodatkowo 1580 zł. M. L. (1) mieszkał u znajomych, partycypował w kosztach utrzymania mieszkania w kwocie 600 zł miesięcznie. Na wyżywienie przeznaczał 500 zł miesięcznie, na obuwiu 50 zł miesięcznie, środki czystości 50 zł, na zakup odzieży 50 zł miesięcznie. M. L. (1) spłacał pożyczkę w Banku (...) w wysokości po 100 zł miesięcznie. Pożyczka była zaciągnięta na remont mieszkania wspólnego z J. L.. Na ten sam cel zaciągnął drugą pożyczkę u pracodawcy w wysokości 3500 zł, z miesięczną ratą 170 zł. M. L. (1) był osobą zdrową.

Dowód: akta sprawy II C 2017/12 Sądu Okręgowego w Gdańsku: wyrok k. 71, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 63, decyzja zaświadczenia lekarskie k. 57-58, zaświadczenie ZUS k. 60, decyzja ZUS k. 62, protokół k. 64-70, deklaracje podatkowe k. 49- 50, akt notarialny k. 51-55, zaświadczenie o dochodzie k. 25.

Obecnie powód M. L. (1) ma 50 lat. W dalszym ciągu pracuje jako nauczyciel praktycznej nauki zawodu w P. (...) w G.. W 2014 roku powód otrzymał dochód w łącznej wysokości 37.587,19 zł, czyli 3132,26 zł netto miesięcznie. Od stycznia 2015 roku do listopada 2015 roku otrzymał łączny dochód w wysokości 31.888,86 zł netto, czyli 2898,87 zł netto miesięcznie.

Za 2012 rok powód wykazał dochód w wysokości 55.618,83 zł brutto, za 2013 rok 59.982,02 zł brutto, za 2014 rok 53.817,42 zł brutto.

Do 31.08.2014 roku zasadnicze wynagrodzenie powoda wynosiło 2366 zł brutto, zaś od 01 września 2014 roku zmieniono stawkę zaszerogowania powoda, w związku z tym, że nie miał on wyższego wykształcenia. Zasadnicze wynagrodzenie powoda wynosiło 2006 zł.

Dowód: zaświadczenie o dochodach k. 85-86, deklaracja podatkowa k. k.87-93, k. 23-26, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 47.

Powód w dniu 02.08.2014 roku zawarł związek małżeński z R. L., pracującą w charakterze sprzedawcy, z wynagrodzeniem 1286,16 zł netto. Powód mieszka wraz ze swoją żoną w jej mieszkaniu. Opłata za czynsz wynosi 560 zł, energia 80 zł, gaz 60 zł, ubezpieczenie mieszkania 240 zł rocznie, telefon 100 zł, bilet miesięczny 90 zł, ubezpieczenie

powoda i jego żony 147 zł, leki żony 150 zł, leki powoda 60 zł, zakup odzieży i obuwia żony i powoda 60 zł, środki czystości 50 zł, wyżywienie 500 zł.

W 2015 roku powód wraz z żoną był na trzydniowej wycieczce w Szwecji, w 2014 roku na czterodniowej wycieczce w A., w 2013 roku we W.. Wycieczki były w części finansowane przez pracodawcę powoda, powód zaś ponosił koszt tych wycieczek w wysokości 600 zł za jeden wyjazd.

Dowód: świadectwo pracy k. 27-28, kserokopia skróconego aktu małżeństwa k. 29, zaświadczenie k. 30, zeznania świadka R. L. k. 68-69, k.70, k.66, zeznania powoda k.32-33, k. 36 w z k. 71, k. 66.

Pozwana J. L. ma 46 lat i nadal choruje na rdzeniowy zanik mięśni z niedowładem wiotkim czterech kończyn. Jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, niezdolną do podjęcia pracy zarobkowej. Otrzymuje rentę z zasiłkiem pielęgnacyjnym w łącznej wysokości 1164 zł miesięcznie. Za 2014 rok pozwana wykazała dochód w wysokości 16.665,66 zł brutto,

Pozwana mieszka z synem M. w mieszkaniu należnym do niej i pozwanego, jej matki i ciotki. Ponosi koszty związane z utrzymaniem tego mieszkania. Także podatki związane z tą nieruchomością ponosi pozwana, ta sytuacja nie zmieniła się od daty orzekania przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w przedmiocie rozvodu stron. Pozwana ponosi koszt związany z zakupem węgla w kwocie 2200 zł na okres grzewczy, wywóz nieczystości 40 zł, woda 90 zł, energia 100 zł, gaz 70 zł, telewizja i internet 150 zł, lekarstwa i witaminy 130 zł, podatek od nieruchomości 200 zł rocznie, opłata za wieczyste użytkowanie gruntów w kwocie 1233 zł rocznie.

Pozostałe wydatki pozwanej to: wyżywienie pozwanej 700 zł, środki czystości 100 zł, odzież 50 zł.

Syn pozwanej partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w wysokości od 600 zł do 1000 zł.

Pozwana wymaga rehabilitacji stacjonarnej. W ramach ubezpieczenia kolejny turnus został wyznaczony na 15 września 2018 roku. W 2013 roku pozwana była na rehabilitacji w Szpitalu Wojewódzkim w G., która trwała 5 tygodni. Rehabilitacja pozwanej powinna odbywać się częściej niż finansowana przez NFZ. Obecnie pozwana na okres trzech miesięcy wykupiła rehabilitację na basenie za 624 zł na trzy miesiące. Pozwanej został wyznaczony termin przyjęcia w Zakładzie (...) w J.. Pozwana będzie ponosić opłatę w wysokości 60 zł za dzień pobytu. Pobyt może trwać 3 tygodnie, maksymalnie 6 tygodni.

Pozwana ma partnera, z którym nie tworzy wspólnego gospodarstwa domowego, część miesiąca pozwana przebywa w jego mieszkaniu. Partner nie przebywa w mieszkaniu zajmowanym przez pozwaną.

Dowód: deklaracja podatkowa k. 56-61, zestawienie niezapłaconych należności k. 52-55, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 42, informacja dla osoby oczekującej w kolejce k. 44, dowód KP k. 51, zeznania świadka M. L. (2) k. 68-69, k. 70, k. 66, zeznania pozwanej k. 71-72, k.66 w z k. 33-34, k. 36.

SĄD ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na przedłożonych do akt dokumentach, na dowodzie z przesłuchania stron oraz z zeznań świadków.

Dokumenty załączone do akt, w tym zeznania podatkowe stron, zaświadczenia o dochodzie powoda i jego żony, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności pozwanej nie budziły wątpliwości co do swojej autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, dlatego Sąd uznał je za wiarygodne.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadka M. L. (2) odnośnie sytuacji zdrowotnej, majątkowej, a także osobistej pozwanej J. L.. Należy podkreślić, że zeznania tego świadka korespondowały z zeznaniami pozwanej oraz dokumentami przez nią złożonymi, w szczególności odnośnie wysokości podatku od nieruchomości oraz opłaty za

użytkowanie wieczyste mieszkania zajmowanego przez pozwaną. Zeznania świadka M. L. (2) nie potwierdziły by pozwana wraz z partnerem tworzyła wspólne gospodarstwo domowe, by partner ją utrzymywał.

Sąd dał wiarę części zeznań świadka R. L.. Odnośnie kosztów utrzymania mieszkania, sytuacji zdrowotnej świadka i powoda, kosztów ich utrzymania okoliczności te nie były sporne w sprawie. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka, iż powód otrzymuje dochód wysokości 2200 zł netto, gdyż zeznania te są sprzeczne z zaświadczeniami o dochodzie powoda. Sąd nie dał wiary zeznaniom omawianego świadka, iż w okresie od 01.10.2015 r. do 23.11.2015 roku świadek nie pracował w sklepie (...). W tym okresie R. L. była widywana w sklepie, także obsługiwała klientów. W ocenie Sądu albo ktoś jest zatrudniony i pracuje, albo nie sprzedaje towarów, nie robi remanentów. W ocenie Sądu w tej części zeznania świadka są nieprawdziwe, nielogiczne.

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom powoda. Odnośnie wysokości jego wynagrodzenia zasadniczego, zmiany stawki zaszerogowania, wydatków związanych z korzystaniem mieszkania Sąd dał wiarę powodowi, okoliczności te nie były sporne w sprawie. Odnośnie braku nie podejmowania przez R. L. zatrudnienia w okresie od 01.10.2015 r. do 23.11.2015 r. Sąd nie dał wiary powodowi z tej samej przyczyny co w przypadku zeznań świadka R. L..

Odnośnie wysokości dochodu powoda w kwocie 2200-2500 zł Sąd nie dał mu wiary, gdyż twierdzenia te były sprzeczne z treścią zaświadczeń o dochodzie.

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej J. L. w znacznej części. Odnośnie dochodów, stanu zdrowia, potrzeby rehabilitacji okoliczności te nie były sporne w sprawie. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej odnośnie spłaty rzekomych zobowiązań swojemu wujkowi. Pozwana miała spłacać po 500 zł miesięcznie tytułem spłaty zobowiązań z czasu, gdy strony były małżeństwem. Należy zauważyć, że z akt sprawy o rozwód stron nie wynikają okoliczności, które podnosiła pozwana, a także podczas przesłuchania informacyjnego pozwana nie podnosiła tych okoliczności.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie, materiał dowodowy Sąd uznał, że powództwo M. L. (1) należy oddalić.

Zgodnie z art. 60 § 2 kro jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

„Pogorszenie sytuacji materialnej” może polegać na zmniejszeniu ilości środków, które ma do dyspozycji małżonek niewinny, jak i na zwiększeniu jego usprawiedliwionych potrzeb. Art. 60 § 2 kro ma zastosowanie nie w wypadku jakiegokolwiek pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego, a jedynie w przypadku istotnego pogorszenia tej sytuacji. Aby pogorszenie sytuacji materialnej mogło być uznane za istotne, nie musi być aż tak duże, by wywołało niedostatek małżonka niewinnego. (zob. H. Haak, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Obowiązek alimentacyjny, Toruń 2005, s. 33).

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, z którym Sąd rozpoznający niniejszą sprawę się zgadza, dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje, należy przeprowadzić porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Sąd Najwyższy podkreślił, iż przyjęte uregulowanie nie daje wprawdzie małżonkowi niewinnemu prawa do równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, lecz małżonek niewinny ma prawo do bardziej dostatniego poziomu życia aniżeli tylko zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb (zob. uzasadnienie tezy XIII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.).

Zgodnie zaś z art. 138 kro wynika, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy wynagrodzenie powoda uległo zmniejszeniu, i czy w związku z tym wysokość alimentów należy obniżyć.

Materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza stanowisko powoda o obniżeniu jego wynagrodzenia. Rzeczywiście od 01 września 2014 roku uległo zmniejszeniu jego wynagrodzenie zasadnicze. Jednakże wynagrodzenie powoda nie składa się tylko z zasadniczego wynagrodzenia. Jest także wynagrodzenie za nadgodziny, trzynasta pensja, świadczenie urlopowe. Łączne wynagrodzenie powoda w 2014 roku wynosiło 3132,26 zł netto miesięcznie, a od stycznia do listopada 2015 roku w wysokości 2898,87 zł netto miesięcznie. W 2012 roku powód zarabiał 3160 zł netto miesięcznie. Tak więc w niewielkiej części okresu spornego tj. w 2014 roku wynagrodzenie powoda było nieznacznie wyższe niż w 2012 roku. W 2015 roku jego wynagrodzenie zmalało o ok. 260 zł miesięcznie, co w ocenie Sądu nie może być podstawą do uwzględnienia roszczenia.

Powód zawarł związek małżeński i zgodnie z art. 27 kro ma obowiązek wspierać finansowo swoją żonę. Należy jednakże zauważyć, że R. L. jest osobą w średnim wieku, zdolną do pracy, pracującą i w większym stopniu zaspokaja swoje potrzeby. Koszt utrzymania mieszkania zajmowanego przez powoda i jego żonę nie przekracza 850 zł miesięcznie, a więc koszt powoda to kwota ok. 425 zł. W 2012 roku powód ponosił koszty związane z zajmowanym mieszkaniem w wysokości 600 zł. Tak więc obecnie przez fakt wspólnego zamieszkiwania z żoną koszty utrzymania mieszkania się zmniejszyły. Deklarowane wydatki powoda (z połową kosztów utrzymania mieszkania) wynoszą ok. 1300 zł miesięcznie, tak więc powód w ocenie Sądu ma możliwości by łożyć na utrzymanie pozwanej w dotychczasowej wysokości.

Stan zdrowia pozwanej oraz jej wydatki się nie zmniejszyły, a w zasadzie się zwiększyły, z uwagi na wzrost kosztów rehabilitacji. Z uwagi na stan zdrowia pozwanej wydatki na basen, część odpłatnych turnusów leczniczych są zasadne. Porównując sytuację majątkową pozwanej z 2012 rokiem należy zauważyć, że jej dochód zwiększył się o niespełna 90 zł, jednakże obecnie mieszka tylko z synem, który partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania. W 2012 roku pozwana otrzymywała środki finansowe także od córki i jej męża. Łącznie pozwana otrzymywała 1600 zł miesięcznie, co wynika z akt sprawy Sądu Okręgowego w Gdańsku, teraz więc od syna otrzymuje mniejszą kwotę.

Wydatki na mieszkanie pozwanej wynoszą ok. 800 zł miesięcznie, a więc kwota 400 zł stanowi wydatek pozwanej. Koszty utrzymania pozwanej, bez kosztów rehabilitacji, ale z zajęciami na basenie w kwocie 200 zł wynoszą ok. 1500 zł. Są to wydatki minimalne, większe niż ustalone przez Sąd Okręgowy w Gdańsku. Dodatkowo pozwana powinna ponosić koszty rehabilitacji, co pół roku, i jest to wydatek rządu 1500 zł (miesięczny pobyt częściowo odpłatny jak w zakładzie w J.). W ocenie Sądu nie ma podstaw do przyjęcia by pozwana powinna ograniczać swoje wydatki na rehabilitację z tego powodu, że zostało rozwiązane jej małżeństwo z powodem, z jego winy. Gdyby nie było orzeczonego rozwodu, dochód powoda byłby w części przeznaczany na rehabilitację pozwanej.

Wprawdzie powód ma drugą żonę, ale w chwili zawierania kolejnego związku małżeńskiego miał świadomość ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej.

Mając na uwadze powyższe Sąd na mocy art. 60 §2 kro, art. 138 kro a contrario oddalił powództwo i orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kro.